

POLEMIKI

Sprostowanie informacji o *Hordeum murinum* jako podanym po raz pierwszy z regionu Polesia Zachodniego

W pracy pani Małgorzaty WRZESIEŃ (2012) ze zdumieniem przeczytałam, że kilkadziesiąt okazów *Hordeum murinum* znalezionych przez nią w Kobylanach, na piaszczystym obrzeżu peronu, zostało przez autorkę uznanych jako gatunek notowany po raz pierwszy w regionie Polesia Zachodniego.

Pragnę podkreślić, że w moich pracach (MIZIANTY 2006a, b; MIZIANTY i in. 2007) podałam w sumie aż 11 stanowisk *Hordeum murinum* subsp. *murinum* osobiście przeze mnie zaobserwowanych w terenie w latach 2004–2005 oraz 6 stanowisk z zielników i literatury, odnalezionych po raz pierwszy z terenu Polski ogólnie mówiąc północno-wschodniej, w tym jedno z Polesia Zachodniego. Do czasu opublikowania wyżej wymienionych prac, podgatunek ten był faktycznie uważany za nie występujący na tych obszarach Polski (ZAJĄC & ZAJĄC 2001).

Najbliższe stanowisko do Kobylan podawanych przez panią WRZESIEŃ (2012), to odnalezione przeze mnie w 2004 r., również z Polesia Zachodniego stanowisko w Międzyrzec Podlaskim na stacji benzynowej (MIZIANTY 2006b). Obydwie miejscowości (Międzyrzec Podlaski i Kobylany) znajdują się w rejonie Białej Podlaskiej, przy tej samej linii kolejowej Warszawa – Terespol, Międzyrzec na zachód, a Kobylany na wschód od Białej Podlaskiej. Obydwie te miejscowości są wyszczególnione na mapie zamieszczonej w pracy WRZESIEŃ (2012).

Chciałam również zaznaczyć, że w Polsce występuje jedynie jeden z trzech podgatunków *Hordeum murinum* L. a mianowicie *H. m.* subsp. *murinum*, co również zostało podkreślone w mojej publikacji (MIZIANTY 2006b). Jeżeli autorka (WRZESIEŃ 2012) stosuje wyróżnienie podgatunku w przypadku *Elymus hispidus* subsp. *hispidus*, to za zasadne uważam również stosowanie powyższego w przypadku *H. murinum*, czego niestety nie zrobiono.

Obserwuję od paru lat liczne populacje tego podgatunku na krakowskich trawnikach, gdzie stale zwiększa on areal swojego występowania. Związane jest to ze zdolnością *Hordeum m.* subsp. *murinum*, pozwalającą bardzo często na 3-krotne zawiązywanie kłosów i ich częściowe dojrzewanie. Odbywa się to w stosunkowo krótkim okresie pomiędzy koszeniami trawników.

Interesującą byłaby obserwacja stanowiska w Kobylanach, gdzie na piaszczystym obrzeżu peronu autorka zaobserwowała kilkadziesiąt okazów (WRZESIEŃ 2012).

Na podstawie kilkuletnich moich badań odnotowano drogi rozprzestrzeniania się *Hordeum murinum* subsp. *murinum* wzdłuż ulic Augustowa (MIZIANTY 2006b). Podobne obserwacje zanotował TOMASZEWSKI (2004), tym razem w Olsztynie. Wyniki opisane w powyżej cytowanych pracach pozwalają wnioskować, że *H. m.* subsp. *murinum* nie jest podgatunkiem tak rzadkim, jak wcześniej przypuszczano. Choć należy podkreślić, że w Polsce północno-wschodniej i zapewne na Polesiu Zachodnim nie jest tak częsty jak w pozostałej części Polski, gdzie staje się gatunkiem powszechnie obserwowanym i bardzo mocno rozpowszechniającym się.

Konkludując: szkoda, że autorka pracy, której dotyczą moje uwagi, nie zapoznała się z wyżej wymienianymi publikacjami.

Marta Mizianty

LITERATURA

- MIZIANTY M. 2006a. Variability and structure of natural populations of *Hordeum murinum* L. based on morphology. *Plant Syst. Evol.* 261: 139–150.
- MIZIANTY M. 2006b. Stanowiska *Hordeum murinum* (*Poaceae*) w Polsce północno-wschodniej. *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* 13(2): 261–266.
- MIZIANTY M., FREY L., PASZKO B. & SZCZEPANIAK M. 2007. Distribution – W: M. MIZIANTY & L. FREY (red.), *Biodiversity of wild Triticeae (Poaceae) in Poland as an expression of tribe microevolution*, s. 75–84. Instytut Botaniki im. W. Szafera Polska Akademia Nauk, Kraków.
- TOMASZEWSKI B. 2004. Nowe stanowiska *Hordeum murinum* L. w Olsztynie. – W: *Przyroda Polski w Europejskim dziedzictwie dóbr Natury. 53. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego Toruń – Bydgoszcz, 6–11 września 2004: Streszczenia referatów i plakatów*: 98.
- WRZESIŃ M. 2012. Rzadkie rośliny naczyniowe we florze spontanicznej terenów kolejowych Polesia Zachodniego. *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* 19(1): 19–27.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. *Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce*. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.